

Encaix de premsa del Perich

Mura

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Casa de la balma del Peric
Emplaçament Nucli antic de Mura, prop del Raval de Mura. Entrant a l'esquerra de la casa.

Coordenades:

Latitud: 41.70323
Longitud: 1.97368
UTM Est (X): 414608
UTM Nord (Y): 4617336

Classificació

Número de fitxa 08139-75
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Any 1775
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: NNSS, 1990.
Accés Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 49409DG1147S

Fitxes associades:

[Balma el Perich](#)

Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dl., 20/11/2006 - 01:00

Descripció

A la casa de la balma del Perich, al costat de l'habitatge, hi ha un encaix de premsa que conserva el travesser de roure i el cargol vertical de ferro. L'encaix aprofita com a paret posterior la mateixa roca de la balma, però no és un encaix a la roca, sinó que davant d'ella hi ha una paret construïda en pedra i que té els muntants dels dos costats formats per dos blocs de pedra verticals cada costat, blocs de pedra ben escairats i que tenen uns encaixos quadrats petits a la part central; en total n'hi ha tres. La biga central és de roure i està disposada horitzontalment recolzada sobre aquests muntants. Porta gravada la data 1775 amb el símbol de Jesucrist i una creu al centre. Travessa la biga un cargol de ferro amb el disc de premsar de ferro a la part inferior. Disposa d'un encaix sobre la biga per tal que pugui pujar en descargolar. A la base de la part interior del conjunt hi ha una pedra amb un encaix circular on es posava la gàbia que no es conserva, amb un forat a la part frontal i un recipient rectangular també fet amb carreus de pedra i que queda encaixat en el terra, de manera que queda per sota del nivell general del paviment. Servia per posar les portadores per recollir la premsada.

Observacions:

Probablement com d'altres premses de la zona serviria tant per vi com per oli.

Història

El cultiu de la vinya i la seva comercialització va provocar un important creixement amb ampliació de la superfície conreable i la roturació de nous camps en un territori de superfície difícil que va obligar a la construcció de murs de pedra seca presents a tot el territori, i que va permetre el desenvolupament d'una pagesia rabassaire al voltant dels grans masos de la zona, però també a altres masos de la zona urbana. Aquest cultiu va generalitzar la construcció de tines i premses als masos, que moltes vegades eren també utilitzades per premsar l'oli. Coneixem la datació exacta d'aquesta premsa ja que la porta gravada. En l'encaix horitzontal central s'hi posava una biga de roure, pel centre passava el cargol de fusta o ferro vertical que, accionat amb una barra de ferro o fusta des de fóra, es cargolava i feia baixar la premsa. La premsa es trobava dins un recipient de fusta que quedava encaixat a la part inferior. El document més antic fa referència a una definició feta per Jaume de Paric de la sagrera de Sant Martí de Muredine el 1326 al sagristà de Sant Llorenç del Munt, per la compra d'una terra a Les Comes (spèculo de Sant Llorenç, AM). Tot i que aquest document ja confirma que a la sagrera de Mura hi havia la casa dels Peric, probablement la casa de la balma fou anterior si fem tenim en compte la seva estructura. El 1597 (AHT) la vídua d'Antoni Perich va vendre unes cases a la Sagrera de Sant Martí a Pere del Bes. Altre document de 1617 (AHT) fa esment de vendes de terres que feia Joan Perich hereu del mas Perich del terme de Mura a Joan Vila, sabater de la mateixa vila i parròquia. La terra estava en alou de Jaume Cordellès senyor del castell de Mura. Tot i que la casa és d'origen medieval, probablement alguns elements s'han anat afegint en diferents èpoques, com és el cas de la premsa i molt probablement les tines, que son de l'època de l'auge de la vinya.

